

АНОТАЦІЯ

Назва дисципліни / освітнього компонента	Основи авторського права та інтелектуальної власності в контексті досліджень студентів-філологів
Освітня програма	Філологія. Лінгвістика та перекладознавство (англійська та німецька мови)
Компонент освітньої програми	Вибірковий
Загальна кількість кредитів та кількість годин для вивчення дисципліни	3 кредити / 90 годин
Вид підсумкового контролю	Залік
Мови викладання	Англійська, українська
Викладач	Калініченко Михайло Михайлович, кандидат філологічних наук, доцент кафедри романо-германської філології
CV викладача на сайті кафедри	https://www.rshu.edu.ua/kafedry-if/kafedra-rhf/sklad-kafedri/121-personalii/635-kalinichenko-mykhailo-mykhailovych
E-mail викладача	kalina.ua1980@gmail.com

Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни — сформувати у майбутніх філологів-магістрів компетентності з права інтелектуальної власності, необхідні для етичного проведення наукових досліджень, підготовки кваліфікаційних робіт, публікацій, перекладів та викладацької діяльності. Завдання: ознайомити з чинним законодавством України (зокрема Законом України «Про авторське право і суміжні права» у чинній редакції) та міжнародними стандартами; сформувати навички правомірного використання чужих творів і захисту власних прав; виховати культуру академічної доброчесності та відповідальності за результати досліджень; підготувати до практичного застосування норм ІВ у філологічній, видавничій, перекладацькій та освітній практиці. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні набути таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, перекладу та літературознавства в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та / або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

- ЗК1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.

Фахові компетентності (ФК)

- ФК2. Здатність орієнтуватися в системі об'єктів авторського права, розуміти специфіку літературного твору як об'єкта правової охорони та розрізняти особисті немайнові й майнові права автора.
- ФК4. Здатність здійснювати лінгвістичний аналіз тексту з метою виявлення запозичень, ознак плагіату або правомірного цитування з урахуванням сучасних методик дослідження об'єктів ІВ.
- ФК6. Здатність застосовувати поглиблені знання з філології для експертної оцінки творчого характеру тексту, ідентифікації автора за стилістичними ознаками та

аналізу трансформацій твору (переклад, адаптація).

ФК7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією у сфері авторського права, суміжних прав та лінгвістичної експертизи в межах філологічних розвідок.

ФК8. Усвідомлення правових та етичних аспектів використання мовних одиниць, розуміння відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності у професійній діяльності філолога.

Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-правові засади інтелектуальної власності

Тема 1. Твір як результат творчої діяльності: поняття оригінальності, форми вираження тексту та критерії правової охорони літературних творів.

Тема 2. Система та суб'єкти авторського права: особисті немайнові та майнові права автора, терміни охорони та правонаступництво у філологічних розвідках.

Тема 3. Набуття та оформлення прав на об'єкти ІВ: процедура реєстрації авторського права на твори, специфіка охорони комп'ютерних програм (як текстів) та баз даних.

Тема 4. Розпоряджання правами та захист ІВ: авторські договори, ліцензії (Creative Commons), поняття «fair use» (добросовісне використання) та відповідальність за плагіат.

Тема 5. Основи експертизи об'єктів ІВ: види експертиз, роль експерта та спеціаліста у встановленні фактів використання творів.

Змістовий модуль 2. Прикладна філологічна експертиза та лінгвістичні дослідження

Тема 6. Лінгвістична та філологічна експертиза об'єктів ІВ: Дослідження літературних текстів на наявність запозичень.

Тема 7. Філологія у дослідженнях гетерогенних об'єктів ІВ